

Sygn. akt VIII U 2252/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2020 r. w Gliwicach

sprawy F. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania F. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 3 października 2019 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. odstępuje od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

(-) sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2252/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 października 2019r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. na podstawie art.68 ust.1 w związku z art.63 ust.3 i 4 ustawy z dnia

28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych odmówił umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu

(na dzień wpływu wniosku) w łącznej kwocie 29 921,12 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że z uwagi na fakt, iż ubezpieczony jest w wieku aktywności zawodowej, posiada źródło dochodu, nie przedstawił dokumentów, z których by wynikało, że jest osobą niezdolną do pracy, podjęcie decyzji o umorzeniu należności byłoby zaprzeczeniem celów, dla jakich ustanowiono instytucję prawną funduszu alimentacyjnego.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez umorzenie w całości należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu, w łącznej wysokości 29 921,12 zł. Ubezpieczony wniósł także o zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał, że nie posiada możliwości majątkowych i zarobkowych, aby uregulować w całości zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ubezpieczony nigdy nie ubiegał się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, gdyż przez całe życie świadczył pracę jako pracownik fizyczny i aby móc kontynuować zatrudnienie w tym charakterze w gospodarstwie rolnym musi być zdolny do pracy pomimo tego, że wiąże się to dla niego z nadmiernym wysiłkiem, a jest to jedyny możliwy sposób, aby zapewnić rodzinie zobowiązanego minimum podstawowej egzystencji. Ubezpieczony leczy się w związku z chorobą kręgosłupa, co utrudnia mu świadczenie pracy. Niezależnie od stanu zdrowia ubezpieczony czyni wszelkie starania, aby polepszyć swój stan majątkowy i móc spłacić istniejące zobowiązania, co aktualnie nie jest możliwe. Ubezpieczony wskazał, że otrzymuje dochód w kwocie ok. 1 600 zł netto, skąd potrącana jest kwota 980 zł, co uniemożliwia mu swobodną egzystencję i zaspokojenie wszystkich podstawowych potrzeb życiowych, albowiem kwota do wypłaty wynosi 653,51 zł.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wniósł także o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od kwietnia 1992r. do kwietnia 2004r. organ rentowy wypłacał w zastępstwie ubezpieczonego F. M. (ur. (...)), świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego na rzecz jego dzieci I., K. i J. M., płatne do rąk E. M.. Dzieci urodziły się w latach (...)

Z tytułu wypłaty świadczeń alimentacyjnych ubezpieczony posiada zadłużenie wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego na kwotę 29 921,12 zł.

Ubezpieczony w (...) zawarł związek małżeński z H. M. ((...) lat) i tworzy z nią dwuosobowe gospodarstwo domowe. Ubezpieczony z wykształcenia jest mechanikiem urządzeń kolejowych. Od 2005r. jest zatrudniony w Gospodarstwie Rolnym (...) z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2 250 zł brutto. Z tego wynagrodzenia dokonywane są potrącenia komornicze alimentacyjne w kwocie 980,27 zł miesięcznie, co daje kwotę do wypłaty 653,73 zł netto miesięcznie. Potrącenia te dokonywane są na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w H. z tytułu zaliczki alimentacyjnej. Żona ubezpieczonego H. M. ma przyznane świadczenia emerytalne w wysokości 1 099,80 zł brutto, które jest zmniejszone z powodu należności egzekwowanych na mocy tytułu wykonawczego o 86,40 zł miesięcznie, co daje do wypłaty kwotę 848,60 zł.

Ubezpieczony z żoną mieszkają w lokalu pracowniczym. Stałe wydatki związane z utrzymaniem wynoszą: czynsz – 123,23 zł, opłaty eksploatacyjne – ok.300 zł i koszty związane z leczeniem ok.300 zł.

Ubezpieczony wniosek o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego złożył w dniu 24 lipca 2019r. i w rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję zaskarżoną.

Ubezpieczony zeznał, że w zawodzie mechanika urządzeń kolejowych pracował przez 8 lat. Kiedy przyjechał na (...), to nie szukał pracy w tym zawodzie, ponieważ siostra pomogła mu znaleźć pracę w gospodarstwie rolnym. Nie szuka obecnie innej pracy, ponieważ ma problemy z kręgosłupem, przy czym nie starał się o przyznanie renty. Żona

ubezpieczonego była rencistką, gdy zawierali związek małżeński. Na emeryturę przeszła w wieku(...) lat, czyli około 10 lat temu. H. M. od wielu lat choruje na nerki.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego jak również zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy z 4 marca 2020r. czas 00:03:30 – 00:20:43).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego F. M. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.68 ust.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2018r., poz.2220 ze zm.) w szczególnie uzasadnionych przypadkach w związku z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów likwidator może umorzyć należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego.

Podkreślić należy, iż umorzenie należności może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 października 2006r., II UK 77/06). Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 3 lutego 2010 r. (sygn. akt I UK 270/09, LEX nr 585729), " szczególnie uzasadnione przypadki" związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego to sytuacje nadzwyczajne (wyjątkowe) powstałe w wyniku wypadku losowego, a w każdym razie istniejące niezależnie od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja ulegnie takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. W orzecznictwie wskazuje się na takie szczególne okoliczności jak np. klęskę żywiołową, przewlekłą chorobę zobowiązanego, konieczność sprawowania opieki nad przewlekle chorym członkiem rodziny. Intencją ustawodawcy było, zatem umożliwienie umorzenia należności wyłącznie w sytuacjach absolutnie wyjątkowych. Zatem nawet trudna sytuacja materialna lub zdrowotna osoby ubiegającej się o umorzenie należności alimentacyjnych nie może być samoistną podstawą do wydania decyzji uwzględniającej wniosek, gdyż nie chodzi tutaj o przypadki " uzasadnione", ale " szczególnie uzasadnione", a więc takie, które mają charakter wyjątkowy, losowy, nietypowy. Są to, więc sytuacje nadzwyczajne, powstałe w wyniku zdarzenia niezależnego

od zobowiązanego, w następstwie którego jego sytuacja uległa takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2010r. I UK 270/09).

W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności w rozumieniu powołanego na wstępie przepisu przemawiające za umorzeniem ubezpieczonemu należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy, pozostaje w zatrudnieniu, nie korzysta ze zwolnień lekarskich. Sama okoliczność, że sytuacja finansowa ubezpieczonego jest trudna nie stanowi szczególnie uzasadnionej okoliczności przemawiającej za umorzeniem należności. Ubezpieczony ma (...) lat, jest w okresie aktywności zawodowej, posiada źródło dochodu i również zdaniem Sądu ma możliwość stosunkowej spłaty istniejącego zadłużenia. Wypada dodać, że ubezpieczony nie wskazał również żadnych szczególnie nadzwyczajnych okoliczności, dla których popadł w zadłużenie, sam zaś fakt, że miał problem ze znalezieniem pracy nie uzasadnia nie płacenie alimentów. Z art.133§1 k.r.o. wynika, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Obowiązek alimentacyjny mieści się w katalogu obowiązków troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka nałożonych na rodziców. Trudna sytuacja materialna i życiowa rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Rodzice obowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2000r., I CKN 1538/99).

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd stwierdził, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i z mocy art.477¹⁴ § k.p.c. odwołanie oddalił jako bezzasadne.

Mając na względzie niewielkie dochody ubezpieczonego Sąd na podstawie art.102 k.p.c. odstąpił od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

(-) sędzia Grażyna Łazowska